

Anders Ödmark 508 05 178
Dnr 102 - 576 - 2008
Sammanträde 16 december 2008

Till
Håsselby-Vällingby stadsdelsnämnd

Redovisning av uppföljning av åtgärdsplan med anledning av revisionens årsrapport 2007

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen och överlämnar den till stadens revisorer.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Den 17 juni 2008 yttrade sig stadsdelsnämnden över revisionens årsrapport för år 2007. De förhållanden, som revisorerna påpekade, förtecknades i en åtgärdsplan inarbetad i yttrandet. I yttrandet förutskickades att åtgärdsplanen skulle följas upp vid möten med ledningsgruppen och redovisas för stadsdelsnämnden samt tillställas revisionskontoret.

Uppföljning av åtgärdsplan med anledning av revisionens årsrapport 2007

A. Underskottet	2
B. Sjukfrånvaro hos personalen	3
C. Gruppstorlekar i förskolan.....	3
E. Ledningssystem inom äldreomsorgen	4
F. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning – om inflytande	4
G. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning – om bemötande.....	4
H. Nämndens lednings- och styrdokument	5
I. Nämndens uppföljningsarbete	5
J. Intern kontroll.....	6
K. Särskild granskning: Risk för felaktigheter vid utbetalning av ekonomiskt bistånd.....	6
L. Kontroll av löneutbetalningar via LISA-självservice.....	7

A. Underskottet

Det är inte tillfredsställande att nämnden visar underskott. Nämnden bör ha en beredskap för att kunna inrymma kostnaderna för de bägge anslagen inom erhållen budget för år 2008.

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Ekonomiuppföljningen har stramats upp 2008. En modell har utarbetats för månadsvis uppföljning och månadsvis prognostisering ner på enskilda intäkts- och kostnadsbärare (IKB). Den används nu inom stadsdelsförvaltningens samtliga verksamhetsområden. De enskilda verktygen (för ekonomiuppföljning och prognos) aggregeras per verksamhetsområde. Tillsammans med löpande redovisning av verksamhetsstatistik skapas ett s.k. early-warning-system för att fånga upp befarade underskott. För att hantera prognostiserade budgetavvikelser upprättas åtgärdsplaner. Redovisningen av planerade åtgärder sker per åtgärd, per månad och ner på enskild IKB. Åtgärdsplanen avser kommande månader, redan effektuerade åtgärder är beaktade i redovisad prognos.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har inför 2008 fortsatt arbetat med åtgärder för att minska kostnader och koncentrera på kärnverksamheterna - allt inom gällande lagar och förordningar. Några exempel är omorganisation inom äldreomsorg, effektivare lokalutnyttjande inom både omsorg om individ och familj samt stab, stängning och omlokalisering vid ej fullt utnyttjat gruppboende inom omsorg om funktionshindrade och avveckling av anställningar utanför kärnverksamheten. Genom månatlig redovisning av åtgärdsplaner säkerställer nämnden att arbetet med att ständigt ta fram åtgärder inte avstannar.

Uppföljningskommentar:

Uppföljningsarbetet pågår planenligt. Särskilt budgetuppföljningsärendet behandlades vid nämndens oktobersammanträde.

B. Sjukfrånvaro hos personalen

Enligt fullmäktiges budget för år 2007 ska staden fortsätta arbetet för sänkt sjukfrånvaro. Nämndens totala sjukfrånvaro ligger på 10,4 procent och har minskat med 0,1 procentenhet jämfört med föregående år. Den är fortfarande högre än den genomsnittliga nivån för staden (8,3 %).

Kommentar och åtgärd enligt yttrande

När skolorna med sin förhållandevis låga sjukfrånvaro (7,1 %), lämnade förvaltningen vid halvårsskiftet 2007 noterades endast en mycket liten höjning av sjukfrånvaron (från 10,5 % helår 2006 till 10,6 % halvår 2007). För äldreomsorgen - med en hög sjukfrånvaro (12,7 %) - planeras särskilda insatser via stadsledningskontorets projekt Kraftverket. Företagshälsovården kommer att anlitas för särskilda insatser för hela förvaltningen.

Revisionskontoret ställer sjukfrånvaron i Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning (10,4 %) i relation till sjukfrånvaron för staden som helhet (8,3 %). Eftersom fackförvaltningarna har betydligt lägre sjukfrånvaro än stadsdelsnämnderna kan det vara skäl att även relatera till genomsnittet för stadsdelsnämnderna (9,7 %).

Uppföljningskommentar

Projektet Kraftverket har inte fått de sökta EU-bidragen men staden ska ändå satsa på kompetensutveckling för chefer inom äldreomsorgen. I samband med pågående och kommande verksamhetsövergångar kommer sjukfrånvarotalet förmodligen att öka totalt på grund av att medarbetare som är sjukskrivna ofta väljer att stanna i sin anställning i staden.

Arbetet med att sänka sjukfrånvaron har högsta prioritet i förvaltningen. Ett övergripande ledarutvecklingsprogram genomförs och kommer under 2009 att kompletteras med konkret utbildning i rehabilitering och hälsofrågor. Med hjälp av företagshälsovårdens läggs program för ett systematiskt arbete kring både kort- och långtidssjukfrånvaron. Rutiner för sjukanmälan ska stramas upp bl.a. med hjälp av sjukanmälan via MedHelp. Alla enheter ska under 2008 utarbeta handlingsplaner med aktiviteter/åtgärder för att sänka sjukfrånvaron.

C. Gruppstorlekar i förskolan

Kommunfullmäktiges mål för barngruppernas storlek är högst 14 barn i småbarngrupp, 1-3 år och 18 barn i grupperna med de äldre barnen, 4-5 år. Nämnden har inte helt nått detta mål. Det fanns vid rapporteringstillfället fortfarande tre grupper i åldrarna 1-3 år och tre grupper i åldrarna 4-5 år som är större än vad som anges i målet.

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Inflyttningen av barnfamiljer blev större än beräknat varför viss överinskrivning tillämpades för att klara barnomsorgsgarantin. Under förutsättning att påbörjad nybyggnation färdigställs som planerat kan rekommenderade gruppstorlekar uppnås under kommande verksamhetsår.

Uppföljningskommentar

Enligt vad som redovisats i tertialrapport 2 kommer målet inte att nås fullt ut under året.

E. Ledningssystem inom äldreomsorgen

Enligt kommunfullmäktige ska stadsdelsnämnderna inrätta ett ledningssystem för kvaliteten och patientsäkerheten i enlighet med socialstyrelsens föreskrifter. Nämnden har inte helt nått målet. Kvalitetssystemet för hälso- och sjukvården har inrättats och arbetet med att inrätta ett kvalitetssystem för socialtjänsten har påbörjats. Uppdraget var dock vid årsskiftet ännu inte slutfört.

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Arbetet med att utarbeta ett ledningssystem för kvalitet inom äldreomsorgen är påbörjat med sikte att fastställas genom beslut i stadsdelsnämnden i oktober eller november 2008. Diskussioner pågår med avdelningarna för omsorg om personer med funktionsnedsättning och individ och familjeomsorg om att ha ett gemensamt ramverk för ledningssystemet. Inom äldreomsorgen pågår ett intensivt arbete med att ta fram rutiner på områden där sådana saknas och att uppdatera gamla rutiner.

Uppföljningskommentar

Nämnden förelades i november ett ärende avseende ledningssystem för kvalitetsarbetet inom socialtjänsten.

F. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning – om inflytande

Revisionskontorets granskning visar sammanfattningsvis att nämnden arbetar aktivt för att med stöd av genomförandeplan och tydliga beställningar ge den enskilde större inflytande över den beviljade insatsen. Nästa led i processen är enligt revisionskontorets rekommendation att utveckla arbetssätt och formerna för den sociala dokumentationen i enlighet med gällande riktlinjer.

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Arbetssätt och former för den sociala utförardokumentationen har utformats enligt gällande riktlinjer. Biträdande enhetscheferna följer upp att verksamheten utför dokumentationen utifrån verksamhetens rutiner. I samband med det årliga ILS-besöket (integrerad ledning och styrning), som genomförs av avdelningschef, utvecklingssekreterare och enhetschef, följs bl.a. dokumentationen upp.

Uppföljningskommentar

Utöver kommentaren ovan förelades nämnden i november ett ärende avseende ledningssystem för kvalitetsarbetet inom socialtjänsten.

G. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning – om bemötande

Sammanfattningsvis har inte ens hälften av verksamheterna dokumentation som styrker vad brukarna anser om bemötandet.

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Nämndens mål alla som har kontakt med förvaltningen ska känna att de bemöts med respekt har inte helt kunnat uppnås bl.a. därför att det varit svårt att tolka inkomna resultat. Inför uppföljningen av nämndens mål år 2008 övervägs hur uppföljningen av målet ska göras så att det i verksamheternas verksamhetsberättelser ska framgå vad brukarna anser om det bemötande de får.

Uppföljningskommentar

Utöver kommentaren ovan förelades nämnden i november ett ärende avseende lednings-system för kvalitetsarbetet inom socialtjänsten.

H. Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2007 och gjort bedömningen att nämndens egna mål för verksamhetsområdet i huvudsak ansluter till kommunfullmäktiges mål och uppdrag. En del av nämndens målformuleringar behöver dock preciseras så att målen blir mer konkreta och lättare att följa upp. Nämndens verksamhetsplan är i huvudsak ett tydligt styrdokument, och det framgår vad som skall uppnås, hur detta ska ske och hur resultatet ska följas upp.

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Med anledning av påpekandet om målformuleringar vill förvaltningen uppmärksamma att staden har infört planeringsverktyget ILS-webb. Det har börjat användas i och med att nämndernas verksamhetsplaner för 2008 upprättades och nu också använts för rapportering av Tertialrapport 1. Detta har inneburit att större krav ställs på hur mål formuleras, förankras och följs upp.

Uppföljningskommentar

Stadsledningskontoret har nu lagt in verksamhetsplan 2009 i ILS-webb. Systemet är så utformat att mål och uppföljning i stor utsträckning knyter an till de indikatorer som beslutats av kommunfullmäktige. Förvaltningens avsikt är dessutom att formulera förslag till nämndmål så att de blir mer konkreta och lättare att följa upp.

I. Nämndens uppföljningsarbete

Säkerheten i nämndens ekonomiska prognoser har försämrats under senare delen av året. Kvaliteten på prognoserna bör därför bli bättre ... jämförelse på verksamhetsnivå visar att prognossäkerheten inte har varit lika god och att den därför behöver utvecklas

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Under avsnitt A (Underskottet) har beskrivits hur ekonomiuppföljningen stramats upp under år 2008 och modeller skapats för bättre uppföljning. I och med att uppföljning av bokförda kostnader/intäkter per månad samt kommande månaders prognostiserade kostnader/intäkter ställs i relation till redovisad och prognostiserad verksamhetsstatistik skapas både möjlighet för bättre prognossäkerhet och ett system för s.k. early-warning. Under 2008 redovisas prognoser utifrån bokförda kostnader/intäkter med beaktande av redan effektuerade åtgärder. Det innebär att planerade åtgärder som ännu inte har tillräcklig grad av säkerhet enbart redovisas i åtgärdsplanen. ...

Uppföljningskommentar

Arbetet med väl förankrade prognoser och åtgärdsredovisningar har fortgått och förväntas stödja en säker prognostisering.

J. Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens arbete avseende den interna kontrollen inte är helt tillräckligt. Nämnden har inte fastställt ett system för internkontroll med övergripande riktlinjer, regler och anvisningar för att upprätthålla en god intern kontroll inom alla verksamhetsområden. Årets internkontrollplan antogs av nämnden först i augusti 2007..

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Förvaltningen vill göra det förtydligandet att det inom förvaltningen finns system för intern kontroll som tillämpas. De olika delarna i systemet har dock inte förts samman i en gemensam beskrivning, som förelagts nämnden för att formellt fastställas som stadsdelsnämndens system för intern kontroll. Detta ska ske. Den årliga internkontrollplanen fokuserar på några kontrollmoment som särskilt granskas.

Uppföljningskommentar

Arbete pågår nu för att utforma ett system för intern kontroll, som ska ingå i verksamhetsplanen för 2009. Arbetet sker bl.a. kopplat till utformningen av ledningssystemet för kvalitetsarbetet inom socialtjänsten. Analyser med bedömning av väsentlighet och risk sker inom ett antal av nämndens väsentliga processer samt av de indikatorer som enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut ska tillämpas för målstyrningen 2009.

K. Särskild granskning: Risk för felaktigheter vid utbetalning av ekonomiskt bistånd

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämnden i huvudsak har tillfredsställande system och rutiner för att förebygga, kontrollera och motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Dock bör nämnden förstärka kontrollen i vissa led av handläggningen och även beakta behovet av en oberoende kontroll av enhetens kontrollarbete.

Vid ansökan om ekonomiskt bistånd är det viktigt att de uppgifter som den sökande lämnar i sin ansökan också kontrolleras. Granskningen visar att det inte alltid finns tillräckliga spår av de kontroller som görs av den sökandes identitet och folkbokföring samt av inkomster och tillgångar.

Vidare visar granskningen att det inte framgår tydligt i alla ärenden vad som motiverade besluten. För den del av ansökan som inte beviljats är det viktigt att det fattas ett avslagsbeslut för att den enskilde ska kunna överklaga. Av granskningen framgår det att avslagsbeslut saknades i några få ärenden. Revisionskontorets anser att det är av stor vikt att nämnden beaktar den enskildes rätt att kunna överklaga ett beslut som gått honom/henne emot.

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Interkontrollen har de senaste åren varit prioriterat inom enheten för ekonomiskt bistånd. De biträdande enhetscheferna gör stickprovskontroller av handläggning av ärenden för att säkerställa att befintliga arbetsrutiner följs. I samarbete med enhetschefen gör paraplysamordnaren månatliga uppföljningar för att kontrollera att kassans avstämningsrutiner följs.

Enhetschefen har deltagit i en stadsövergripande arbetsgrupp, som har utarbetat rutiner för utredning och anmälan av socialbidragsärenden. De biträdande enhetscheferna samt

en socialsekreterare deltar i en halvdagsutbildning om felaktiga utbetalningar under maj 2008.

Under våren 2008 har enheten prioriterat arbetet med förbättrade rutiner gällande återkravshantering.

Nya förbättrade rutiner har skapas under hösten 2007 och våren 2008 gällande kontroll av identitet, inkomster och tillgångar. Genom en speciell stämpel och handläggarens signum försäkrar handläggaren att legitimeringskontroll är genomfört och att uppgifter som är inlämnas i samband med ansökan är verifierade.

Enheten har tagit till sig revisionens synpunkter om tydligare dokumentation av generella kontroller som görs regelmässigt med försäkringskassan och vissa andra myndigheter. En genomgång och komplettering av kontrollrutiner har skett under våren 2008.

Gällande beslutsmotiveringar och avslagsbeslut pågår ständigt utvecklingsarbete. Enheten fattar ett stort antal beslut och vid avslag får klienten information om möjlighet att överklaga. En ansökan kan innehålla flera olika delar, varför inte alltid alla beslut fattas samtidigt.

Det av revisionen påpekade behovet av en oberoende kontroll av enhetens kontrollarbete har diskuterats inom enheten och för närvarande övervägs formerna för detta av ledningen.

Uppföljningskommentar

Utöver kommentaren ovan förelades nämnden i november ett ärende avseende ledningssystem för kvalitetsarbetet inom socialtjänsten.

L. Kontroll av löneutbetalningar via LISA-självservice

Årets granskning visade att det fortfarande inte görs några kontroller av LISA-självservice-transaktioner av andra än budgetansvariga chefer. Enligt revisionskontorets bedömning är detta inte tillräcklig intern kontroll eftersom cheferna själva är en del av lönerutinen

Kommentar och åtgärd enligt yttrandet

Stadsdelsförvaltningen är medveten om att det saknas internkontroll (utöver den som utförs av cheferna) av löneutbetalningar via LISA-självservice. Förvaltningens personalkonsulter har fått controllerbehörighet och översiktlig information om funktionerna i systemet.

Frågan kommer att aktualiseras vid de möten som stadsledningskontoret anordnar för stadens personalchefer.

Uppföljningskommentar

Stadsdelsförvaltningen har haft besök av revisionskontoret och har därefter gjort ett förslag till internkontrollplan för 2009, bl.a. vad gäller lönehanteringsprocessen.
